

**ГАДААДЫН ИРГЭНИЙ ЭРХ ЗҮЙН БАЙДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ,
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСӨЛ БОЛОН ХАМТ ӨРГӨН
МЭДҮҮЛСЭН ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН АНХНЫ ХЭЛЭЛЦҮҮЛГИЙГ ЯВУУЛСАН
ТАЛААРХ ХУУЛЬ ЗҮЙН БАЙНГЫН ХОРООНЫ САНАЛ, ДҮГНЭЛТ**

2022 оны 12 дугаар
сарын 13-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

Илтгэгч нь: Улсын Их Хурлын гишүүн Ш.Раднаасэд

Улсын Их Хурлын дарга, эрхэм гишүүд ээ,

Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Пүрэвдоржоос 2022 оны 10 дугаар сарын 21-ний өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн Гадаадын иргэний эрх зүйн байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн Төрийн албаны тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг 2022 оны 11 дүгээр сарын 10-ны өдрийн чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцэж, анхны хэлэлцүүлэгт бэлтгүүлэхээр Хууль зүйн байнгын хороонд шилжүүлсэн билээ.

Хууль зүйн байнгын хорооны 2022 оны 19 дүгээр тогтоолоор хуулийн төслүүдийг Байнгын хороо болон чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцүүлэх бэлтгэл хангах, санал, дүгнэлтийн төсөл боловсруулах үүрэг бүхий ажлын хэсгийг байгуулж, ажлын хэсгийн ахлагчаар Улсын Их Хурлын гишүүн Ш.Раднаасэд бүрэлдэхүүнд Улсын Их Хурлын гишүүн Ш.Адьшаа, Б.Дэлгэрсайхан, Ц.Мөнх-Оргил, Ц.Сандаг-Очир нар болон холбогдох бусад албан тушаалтнууд ажиллалаа.

Хууль зүйн байнгын хороо 2022 оны 12 дугаар сарын 13-ны өдрийн хуралдаанаараа хуулийн төслүүдийн анхны хэлэлцүүлгийг явуулсан бөгөөд Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.10 дахь хэсэгт заасны дагуу хуулийн төслүүдийг зүйл бүрээр хэлэлцсэн.

Хуулийн төслийн анхны хэлэлцүүлгийг явуулах үед Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Энх-Амгалан хуулийн төсөл болон зарчмын зөрүүтэй саналын томьёололтой холбогдуулан асуулт асууж, хариулт авсан болно.

Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Мөнх-Оргил хуулийн төслийг зарчмын хувьд дэмжиж байгаа бөгөөд хуулийн төслийн 1 дүгээр зүйлд заасан улсын тэмдэгтийн хураамжийн төсөвт төвлөрүүлсэн мөнгөн дүнгийн 20-иос доошгүй хувьтай тэнцэх хэмжээний хөрөнгийг тухайн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын дараа жилийн төсөвт тусгахаар заасан нь Төсвийн тухай хуулиар зохицуулах харилцаа тул дэмжих боломжгүйгээ илэрхийлсэн болно.

Хууль зүйн байнгын хорооны хуралдаанаар хуулийн төсөлтэй холбогдуулан ажлын хэсгээс гаргасан саналуудыг нэг бурчлэн хэлэлцэж, дараах санал, дүгнэлтийг нэгдсэн хуралдаанд танилцуулж байна. Үүнд:

- Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлд заасны дагуу төсөвт төвлөрүүлсэн цахим виз, оршин суух үнэмлэх хэвлэх үйлчилгээний хөлсний орлогыг

байгууллагын цахимжуулалт, мэдээллийн технологийн шинэчлэл, мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангахад зориулан дараагийн жилийн төсөвт тусгаж, санхүүжүүлэх;

-хуулийн төсөлд заасан цолны асуудлыг бусад хуультай нийцүүлэх зорилгоор “шадар зөвлөх” гэснийг “эрхэлсэн зөвлөх” гэж, “жинхэнэ зөвлөх” гэснийг “ахлах зөвлөх” гэж өөрчилж, “итгэмжит зөвлөх” гэсэн цолыг хасах;

-хуулийг дагаж мөрдөх хугацааг 2023 оны 03 дугаар сарын 01-ний өдөр байх зэрэг болно.

Гадаадын иргэний эрх зүйн байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн Төрийн албаны тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийн анхны хэлэлцүүлгийг явуулсан талаарх Байнгын хорооны санал, дүгнэлт, зарчмын зөрүүтэй саналыг Та бүхэнд хүргүүлсэн болно.

Улсын Их Хурлын эрхэм гишүүд ээ,

Гадаадын иргэний эрх зүйн байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн Төрийн албаны тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийн анхны хэлэлцүүлгийг явуулсан талаарх Хууль зүйн байнгын хорооны санал, дүгнэлт, зарчмын зөрүүтэй саналын томьёоллыг хэлэлцэн шийдвэрлэж өгөхийг Та бүхнээс хүсье.

Анхаарал тавьсанд баярлалаа.

ХУУЛЬ ЗҮЙН БАЙНГЫН
ХОРООНЫ ДАРГА

Л.МӨНХБААТАР

**НЭГ.ГАДААДЫН ИРГЭНИЙ ЭРХ ЗҮЙН БАЙДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ,
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН ТАЛААРХ
ЗАРЧМЫН ЗӨРҮҮТЭЙ САНАЛЫН ТОМЬЁОЛОЛ**

Хууль зүйн байнгын хороо дэмжсэн санал:

1. Төслийн 1 дүгээр зүйлийн 1 дэх заалтын 40.3 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“40.3. Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлд заасны дагуу төсөвт төвлөрүүлсэн цахим виз, оршин суух үнэмлэх хэвлэх үйлчилгээний хөлсний орлогыг байгууллагын цахимжуулалт, мэдээллийн технологийн шинэчлэл, мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангахад зориулан дараагийн жилийн төсөвт тусгаж санхүүжүүлнэ.”

**Санал гаргасан: Улсын Их Хурлын гишүүн Ш.Раднаасэд,
Ш.Адьшаа, Б.Дэлгэрсайхан, Ц.Мөнх-Оргил, Ц.Сандаг-Очир
/цаашид “Ажлын хэсэг” гэх/**

2. Төслийн 1 дүгээр зүйлийн 2 дахь заалтын 41.1 дэх хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулж, 41.1, 41.2 дахь хэсэг болгох:

“41.1. Гадаадын иргэний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага энэ хууль болон холбогдох хууль тогтоомжийн биелэлтийг хангах төрийн тусгай чиг үүргийг хэрэгжүүлэх төрийн байгууллага мөн.

41.2. Гадаадын иргэний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагын албан хаагч нь төрийн тусгай албан хаагч байна.”

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

3. Төслийн 1 дүгээр зүйлийн 41.1 дэх хэсгийн тайлбарыг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

4. Төслийн 1 дүгээр зүйлийн 3 дахь заалтын 41.14.2 дахь заалтын “шадар зөвлөх” гэснийг “эрхэлсэн зөвлөх” гэж, 41.14.3 дахь заалтын “жинхэнэ зөвлөх” гэснийг “ахлах зөвлөх” гэж өөрчилж, 41.14.4 дэх заалтыг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

5. Төслийн 1 дүгээр зүйлийн 3 дахь заалтын 41.16 дахь хэсгийн “цолд хамаарах албан тушаалын ангилал,” гэснийг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

6.Төслийн 1 дүгээр зүйлийн 3 дахь заалтын 41.17 дахь хэсгийн “Албан хаагчийн” гэснийг “Гадаадын иргэний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагын албан хаагчийн” гэж, “мэргэшлийн, эрдмийн” гэснийг “докторын, мэргэшлийн” гэж өөрчилж, “нэмэгдлийн” гэснийг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

7.Төслийн 4 дүгээр зүйлийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“4 дүгээр зүйл.Энэ хуулийг 2023 оны 03 дугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.”

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

НАЙРУУЛГЫН САНАЛ

1.Төслийн 1 дүгээр зүйлийн 41.18 дахь хэсгийн “оногдуулах” гэснийг “ногдуулах” гэж, 3 дугаар зүйлийн “Улсын байцаагч” гэснийг “Гадаадын иргэний хяналтын улсын байцаагч,” гэж, “41.7.2.” гэснийг “41.8.1.” гэж, “41.7.3.” гэснийг “41.8.2.” гэж, “41.7.4.” гэснийг “41.8.3.” гэж, “41.7.6.” гэснийг “41.8.4.” гэснийг “41.7.2.” гэснийг “41.8.2.” гэж, “41.7.3.” гэснийг “41.8.3.” гэж, “41.7.4.” гэснийг “41.8.4.” гэж, “41.7.6.” гэснийг “41.8.6.” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

2.Төслийн талаарх зарчмын зөрүүтэй саналын томьёолол дэмжигдсэнтэй холбогдуулан төслийн бүтэц, нэр томьёо, хэл найруулга, дэс дараалал, зүйл, заалтын дугаар, ишлэлийг нийцүүлж өөрчлөх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

**ХОЁР.ГАДААДЫН ИРГЭНИЙ ЭРХ ЗҮЙН БАЙДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ,
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСӨЛТЭЙ ХАМТ ӨРГӨН МЭДҮҮЛСЭН
ТӨРИЙН АЛБАНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН
ТӨСЛИЙН ТАЛААРХ ЗАРЧМЫН ЗӨРҮҮТЭЙ САНАЛЫН ТОМЬЁОЛОЛ**

Хууль зүйн байнгын хороо дэмжсэн санал:

1.Төслийн 1 дүгээр зүйлийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“1 дүгээр зүйл.Төрийн албаны тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1.4 дэх заалт, 57 дугаар зүйлийн 57.4 дэх хэсгийн “төрийн тусгай хамгаалалт,” гэсний дараа, мөн зүйлийн 57.5.4 дэх заалтын “гаалийн байгууллагын ажилтан” гэсний өмнө

“гадаадын иргэн, харьят,” гэж, 13 дугаар зүйлийн 13.1.6 дахь заалтын “шинжээч, мэргэжилтэн” гэсний дараа “,гадаадын иргэн, харьяатын байгууллагын ажилтан” гэж тус тус нэмсүгэй.”

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

Хууль зүйн байнгын хороо